

УДК 327.5 (091)

Клиніна Т. – ст. гр. ІС – Б04

Донецький Національний Університет

ОФОРМЛЕННЯ «ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНОГО ТРИКУТНИКА» МІЖ США, КАНАДОЮ ТА ВЕЛИКОЮ БРИТАНІЄЮ В МЕЖАХ СТВОРЕННЯ НАТО У 1949 РОЦІ

Науковий керівник: к.і.н., доцент Леонтєва Л. Є.

Після закінчення Другої світової війни правлячі кола США та інших західних держав почали створювати агресивні військові блоки, які були націлені проти Радянського союзу. Характерним було те, що в межах військових блоків, які створювались після закінчення війни, відбулося не розмежування країн на протистоячи групи, а, навпаки, об'єднання капіталістичних країн, включаючи США, Англію, Канаду, Францію, Італію, а в подальшому Західну Німеччину та Японію.

Створення системи військових блоків не означало, звісно, ліквідування протиріч між їх учасників. Однак, якщо у минулому ці протиріччя як раз і призводили до виникнення військових блоків, які протистояли один одному, то після закінчення війни протиріччя, які розвивалися в межах військових блоків, обмежувались в деякій мірі спільністю інтересів основних капіталістичних країн. Керівну роль в оформленні військових блоків відігравали, як вже зазначалося, США. Але й великою була й роль Англії, Канади та Франції, а в подальшому і Західної Німеччини.

Керівні кола Англії та Канади намагалися використати союз зі США для того, щоб відновити свої позиції та вплив у Західній Європі, приймати участь у контролі над нею, укріплювати свої позиції в інших країнах світу і таким чином підняти роль своєї країни в системі капіталістичних держав. Своєрідною особливістю цього військового співробітництва з самого початку був його «неоформлений» характер. Військові зв'язки між США, Англією та Канадою були відновлені в післявоєнні роки не на основі якихось офіційних угод або пактів, а на основі «виконавчих угод», «домовленостей» та ін. Важливим кроком на шляху створення НАТО було укладання спочатку Дюнkersького англо-французького, а потім Брюссельського договору Англії, Франції, Бельгії, Голландії та Люксембургу та створення на його основі Західного союзу. В ході Вашингтонських переговорів між урядами США, Канади та п'ятьма державами – учасників Західного союзу були закладені військові, політичні та організаційні основи головного імперіалістичного військового блоку – Північноатлантичного союзу (НАТО).

18 березня було опубліковано проект Північноатлантичного договору, а 4 квітня 1949 року договір був підписаний у Вашингтоні міністрами закордонних справ 12 держав. Підписанням Північноатлантичного договору завершилось остаточне оформлення «Північноатлантичного трикутника» США, Канади та Великої Британії. Ця подія поклала початок новому, нерівноправному етапу співробітництва трьох великих країн, лідируюча роль в якому належала Сполученим Штатам Америки, а Канада та Велика Британія перейшли на положення «молодших партнерів».

Таким чином, північноатлантичному договору була надана форма угоди про «оборонний» союз. Однак реальні військові зобов'язання, які були передбаченні цим договором, насправді були направлені на агресивні цілі. Оскільки ні тоді, ні потім нікому з учасників Північноатлантичного договору ні з якого боку не загрожувала агресія, ймовірно, що широкий характер був надан військовим зобов'язанням для того, щоб їх легше було використовувати у відповідний момент з метою розв'язання агресивної війни.